

Prof. dr hab. Paweł Borszowski  
Katedra Prawa Finansowego  
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii  
Uniwersytetu Wrocławskiego

**Recenzja naukowa**  
**w postępowaniu habilitacyjnym dr Beaty Rogowskiej-Rajdy**

**I**

**Sylwetka Habilitantki**

Wnioskodawczyni swoją karierę zawodową rozpoczęła na Wydziale Ekonomii Akademii Ekonomicznej w Krakowie, gdzie w 2001 r. uzyskała tytuł magistra ekonomii. Tematem pracy magisterskiej była: *„Specyfika gospodarki finansowej zakładów ubezpieczeniowych”*, zaś promotorem – prof. dr hab. Stanisława Surdykowska. Studia doktoranckie wnioskodawczyni realizowała w Akademii Ekonomicznej w Katowicach, gdzie uzyskała dyplom w 2009 r.

W 2012 r. uzyskała tytuł doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii – na Wydziale Finansów i Ubezpieczeń Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Tematem rozprawy doktorskiej był: *„Podatek od wartości dodanej a swoboda przepływu towarów i świadczenia usług w ramach jednolitego rynku wewnętrznego Unii Europejskiej”*, promotorem rozprawy doktorskiej była prof. dr hab. Teresa Famulska, zaś recenzentami prof. UMCS dr hab. Jolanta Szołno-Koguc i prof. dr hab. Krystyna Znaniecka. Należy przy tym zauważyć, że rozprawa ta, pomimo jej zakwalifikowania do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia, miała charakter interdyscyplinarny – prawno-ekonomiczny. W trzech pierwszych rozdziałach Autorka posługiwała się analizą prawniczą postawionego problemu badawczego (*Jednolity rynek wewnętrzny miejscem realizacji fundamentalnych swobód, Swoboda przepływu towarów i świadczenia usług na jednolitym rynku europejskim jako przesłanka harmonizacji podatkowej w*

*Unii Europejskiej, Zharmonizowany system opodatkowania podatkiem od wartości dodanej obrotu towarowego i świadczenia usług w Unii Europejskiej.*

Opiniowana jest także absolwentką studiów podyplomowych w zakresie Podatków w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu, gdzie uzyskała w 2002 r. dyplom, zaś tematem pracy podyplomowej były: *„Ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych w świetle ustawy Ordynacji podatkowa”*, Ponadto dr Beata Rogowska-Rajda jest również absolwentką Prawno-administracyjnych studiów podyplomowych dla funkcjonariuszy celnych i urzędników skarbowych organizowanych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego, gdzie dyplom uzyskała w 2008 r. Tematem pracy dyplomowej była: *„Instytucja indywidualnych interpretacji przepisów prawa podatkowego w świetle Ordynacji podatkowej”*, zaś promotorem – prof. dr hab. Czesław Martysz.

W latach 2017-2020, 2023-2024 Habilitantka była wykładowczynią na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach, w tym na studiach podyplomowych. Od 2018 r. jest adiunktem na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego, zaś od 2019 r. jest również wykładowcą w Szkole Głównej Handlowej, w tym na studiach podyplomowych. W latach 2021-2023 była wykładowcą na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na studiach podyplomowych.

Opiniowana równoległe z rozwojem naukowym z powodzeniem rozwijała karierę zawodową w praktyce stosowania prawa. W latach 2001, 2003, 2004-2006 była zatrudniona w Urzędzie Skarbowym w Żywcu, Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Bielsku-Białej jako specjalista. W latach 2006-2007 była zatrudniona w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Bielsku-Białej jako Zastępca Naczelnika Urzędu, zaś w latach 2007-2010 w Izbie Skarbowej w Katowicach, Biuro Krajowej Informacji Podatkowej, jako Naczelnik Wydziału Podatków Pośrednich. Należy także zauważyć, że od 2010 r. wnioskodawczyni swoją karierę zawodową związała z Ministerstwem Finansów, gdzie w latach 2010-2017 pełniła funkcję Zastępcy Dyrektora

Departamentu Podatku od Towarów i Usług, zaś w latach 2017-2019 głównego specjalisty w Departamencie Finansów Samorządu Terytorialnego. W latach 2019-2024 była Zastępcą Dyrektora KIS. Od 2024 r. jest Dyrektorem Departamentu Systemu Podatkowego.

Habilitantka legitymuje się także liczną pozostałą aktywnością zawodową. Od 15 września 2007 r. uzyskała mianowanie na urzędnika służby cywilnej. Jest także doradcą podatkowym, była również biegłą sądową przy Sądzie Okręgowym w Warszawie z zakresu finansów publicznych i podatków, w szczególności podatku VAT w kadencji 2018-2023 r. Była także m.in. członkiem Komisji Egzaminacyjnych do przeprowadzania egzaminu sprawdzającego kwalifikacje osób ubiegających się o certyfikat księgowy w latach 2011-2014, jak również Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego (dwie kadencje, 2010 – 2018). Pełniła także funkcję pełnomocnika Ministra Finansów, Krajowej Informacji Skarbowej i Dyrektora Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Wymienione aktywności Habilitantki, realizowane zarówno w jednostkach naukowych, jak i w organach praktyki tworzenia i stosowania prawa, wskazują na umiejętne łączenie aspektów naukowych z praktyką stosowania prawa, co jest niezwykle istotne dla tego obszaru badawczego, który dotyczy dyscypliny nauki prawne.

## II

### **Ocena osiągnięcia, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.).**

Habilitantka jako osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i

nauce wskazała monografię zatytułowaną „Wiążące informacje podatkowe. Przedmiot, podmiot, procedura wydawania, zaskarżalność”, opublikowaną w wydawnictwie naukowym Wolters Kluwer w 2024r.

Wnioskodawca we wprowadzeniu ocenianej monografii zasadnie wskazała na funkcjonowanie współczesnych przedsiębiorstw w złożonym otoczeniu podlegającym dynamicznym zmianom (s. 15). Sformułowanie to w sposób bezpośredni wpisuje się w szeroki zakres zagadnień, które dotyczą jednej z charakterystycznych relacji dla prawa podatkowego, tj. konieczności ujęcia skutków dynamicznie rozwijającej się rzeczywistości społeczno-gospodarczej w ramy regulacji tego prawa. Ponadto, uzasadniając przeprowadzone badania Autorka trafnie wskazuje także na „mnogość i duży stopień skomplikowania regulacji prawnych” (s. 15). Chodzi zatem, jak trafnie dalej podnosi Habilitantka, o poszukiwanie instrumentów gwarantujących stabilizację obciążeń podatkowych, poprzez zapewnienie przewidywalności urzędowych rozstrzygnięć. Z tego punktu widzenia, monografia ta powinna stać się istotnym narzędziem oceny funkcjonowania przedmiotowych instrumentów, z których Autorka do analizy wybrała wiążące informacje podatkowe.

Podzielam stanowisko Autorki, że konstrukcja normatywna tych wiążących informacji podatkowych jest interesująca z tego względu, że jest połączeniem kilku rozwiązań prawnych, a zatem interpretacji indywidualnej wydawanej po przeprowadzeniu postępowania podatkowego, a jej istotą jest klasyfikacja celna lub statystyczna, stąd też wymaga zastosowania również regulacji pozostających poza obszarem prawa podatkowego (s. 16). Trafnie podkreśla również dr Beata Rogowska-Rajda znaczenie, jakie nadał tym instrumentom prawnym ustawodawca wskazując na związanie nimi innych organów podatkowych, czy przyznanie przez ustawodawcę innym podmiotom niż adresaci WIS ochrony prawnej o bardzo szerokim zakresie (s.16).

Jako dodatkowy, a zarazem istotny argument co do trafności podjętej tematyki badawczej, podnosi Habilitantka brak na rynku wydawniczym takich

opracowań dotyczących przedmiotowej problematyki, które miałyby charakter pogłębionych analiz, gdyż pojawiające się artykuły mają wymiar ogólny (s. 17). Stąd też stanowiło to bardzo dobry punkt wyjścia do podjęcia się przez Autorkę kompleksowych badań nad instytucją wiążących informacji o charakterze podatkowym, a zatem: wiążącej informacji akcyzowej (WIA) i wiążącej informacji stawkowej (WIS).

Podzielam sformułowane w autoreferacie podstawowe założenie badawcze monografii, tj. wielopłaszczyznowe ujęcie wiążących informacji, łączące ich aspekty teoretyczne, regulacyjne i praktyczne. Należy bowiem akcentować takie opracowania monograficzne z obszaru prawa podatkowego, które w odpowiednim stopniu ujmują nie tylko zagadnienia teoretyczne, ale także konstrukcyjne i z zakresu praktyki stosowania prawa. Tak kompleksowe ujęcie daje bowiem gwarancję solidnej oceny funkcjonujących rozwiązań prawnych i ewentualnego zaproponowania właściwych ich modyfikacji. W konsekwencji prawidłowo przyjęła Habilitantka również w autoreferacie, że kluczowe stało się udzielenie odpowiedzi na cztery pytania badawcze dotyczące: dostosowania konstrukcji wiążących informacji do zakładanych celów, zabezpieczenia ochrony podatników w pełniejszym zakresie niż dotychczasowe instrumenty interpretacyjne, oceny uzasadnienia różnic pomiędzy wiążącymi informacjami o charakterze podatkowym, czy też oceny potrzeby dalszych zmian w tym obszarze regulacji.

Jako materiał badawczy Autorka wskazała w pierwszej kolejności regulacje prawne, a zatem przede wszystkim ustawy z dnia 6 grudnia 2008r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2023, poz. 1542 ze zm.), ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2023, poz. 1570 ze zm.) i ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023, poz. 2383 ze zm.), ale także inne rozwiązania normatywne, w tym unijne. Ten obszar badawczy ma największe znaczenie w ocenianej monografii i jest uzasadniony jej przedmiotem i celem badawczym.

Jako istotny materiał badawczy Habilitantka potraktowała analizę orzecznictwa zarówno polskich sądów administracyjnych, jak również wyroków Trybunału Sprawiedliwości. Stanowi to bowiem dla Autorki sposób oceny funkcjonowania przedmiotowej instytucji. Z uwagi na specyfikę rozpatrywanej instytucji dr Beata Rogowska-Rajda zasadnie posłużyła się również badaniami statystycznymi, co pozwoliło jej na ocenę skali korzystania przez podatników z tej instytucji. W odpowiednim stopniu wykorzystano również poglądy doktryny, przede wszystkim z prawa podatkowego, ale także z postępowania administracyjnego, czy prawa konstytucyjnego.

Oceniana monografia jest napisana poprawnym stylem pisarskim, przy czym język ten nieco odbiega od typowego dla opracowań prawniczych.

Struktura ocenianej monografii jest dość złożona pod względem ilości przyjętych rozdziałów, jest ich bowiem w opracowaniu aż siedemnaście. Nie jestem zwolennikiem aż tak drobiazgowego prezentowania zagadnień w ramach poszczególnych rozdziałów. Uwaga ta ma jednakże jedynie charakter techniczny, gdyż ostatecznie Autorka decyduje o kształcie struktury swojego opracowania, dzieląc je na przyjętą ilość rozdziałów, które postrzega jako uzasadnione obraną problematyką badawczą. Należałoby bowiem unikać takich sytuacji, gdy dany rozdział składa się z kilku stron i nie jest podzielony na określone podrozdziały. W ocenianej monografii sytuacja ta ma wymiar jednostkowy.

Dwa pierwsze rozdziały dotyczą systemu wiążących informacji podatkowych, a także ich istoty. Wybór tych zagadnień jako wprowadzających oceniam pozytywnie, gdyż bardzo dobrze ustawiają całość analizowanych problemów w monografii. Jednakże użyte sformułowania jako oznaczenie poszczególnych podrozdziałów mają zbyt szeroki zakres, jak choćby wiążąca informacja akcyzowa (WIA), wiążąca informacja stawkowa (WIS) w rozdziale pierwszym, czy nazwy poszczególnych danin przyporządkowane do poszczególnych rozdziałów w rozdziale drugim. Taki zabieg językowy nie tylko powoduje konieczność ujęcia zbyt szerokiego zakresu zagadnień, ale

tym samym stanowi swoiste wyzwanie dla Autora, który z jednej strony powinien odnieść się do tak szerokiego zakresu, a z drugiej jednocześnie w jakiś sposób umieścić to w danym rozdziale. Szczególnie jest to zauważalne w rozdziale drugim, gdzie tytuły poszczególnych podrozdziałów odpowiadają nazwą podatków. Uwaga ta ma charakter techniczno-konstrukcyjny, gdyż rozumiem zamysł Autorki, aby w tych rozdziałach, które mają wymiar wprowadzający, dotyczący systemu wiążących informacji podatkowych czy ich istoty, nie ograniczyć tych rozważań, które będą z powodzeniem kontynuowane w dalszej części monografii. W rozdziale pierwszym zabrakło rozważań dotyczących pojęcia systemu wiążących informacji podatkowych. Niezależnie od powyższego rozważania w tym rozdziale zasługują na pozytywną ocenę i w sposób właściwy ustawiają całość rozpatrywanych zagadnień. Autorka trafnie akcentuje kwestie dotyczące potencjalnego zaistnienia rozbieżności klasyfikacyjnej w odniesieniu do tego samego towaru, będącego przedmiotem importu przez danego przedsiębiorcę, czy w ujęciu systemowym wskazując na potencjalną niejednorodność rozstrzygnięć klasyfikacyjnych dla tego samego towaru będącego przedmiotem obrotu u różnych przedsiębiorców (s. 28).

W rozdziale drugim pewien niedosyt budzi analiza dotycząca istoty tych instytucji, a także zbyt drobiazgowy podział na poszczególne podrozdziały. Niezależnie od tych uwag, także ten rozdział zasługuje na pozytywną ocenę. Habilitantka trafnie podnosi, iż zakresy wydawanych wiążących informacji nie pokrywają się z zakresem klasyfikacji wykorzystywanych w prawie podatkowym (s. 40).

Zagadnienia zamieszczone w rozdziałach od trzeciego do trzynastego można określić jako poświęcone analizie statycznej i dynamicznej instytucji wiążących informacji podatkowych. Z tego też względu stanowi to o kompleksowości ujęcia prezentowanej tematyki i może stanowić wkład w rozwój nauki prawa podatkowego. Z tego też względu, trafnie Autorka przedstawia podmiot i przedmiot wiążących informacji, pobierane opłaty,

procedurę wydawania wiążących informacji, ich publikację, zaskarżalność, okres ważności, moc wiążącą i ochronną, zmiany i uchylenia wiążących informacji podatkowych, jak również rozstrzygnięcia wydawane w tych sprawach, czy podobieństwa i różnice między wiążącymi informacjami. Na szczególne podkreślenie zasługują rozważania dotyczące przedmiotu wiążących informacji (rozdział IV) i procedury ich wydawania (rozdz. VI). Należy zatem zauważyć, że Autorka definiuje pojęcie stanu prawnego obowiązującego w dniu wydania WIA (s. 65), czy wskazuje „na brak podstaw do wydawania WIA w celach informacyjnych w sytuacji, w której taka potrzeba jest zgłaszana przez wnioskodawcę we wniosku (czyli celem zastosowania jej do przeszłych czynności opodatkowanych akcyzą)”- s. 65. Z kolei w ramach rozdziału VI szczególnie istotne stają się rozważania dotyczące czterech wyróżnionych etapów weryfikacji wymogów formalnych(s. 120-130), czy rozstrzygnięcia w sprawie WIA i w sprawie WIS (s. 134-144).

Dobrym uzupełnieniem stało się zamieszczenie zagadnień dotyczących relacji wiążących informacji podatkowych do innych instytucji prawa podatkowego, w szczególności różnic pomiędzy instytucją wiążących informacji podatkowych a instytucją interpretacji indywidualnych. Podzielam także stanowisko Autorki, że „ustawodawca nie przewidział możliwości weryfikacji klasyfikacji statystycznej lub celnej w ramach instytucji interpretacji indywidualnej”- s. 251. Tak umieszczone i przeanalizowane zagadnienia w rozdziale XIV są potwierdzeniem kompleksowego, a zarazem systemowego podejścia.

Jako uzupełnienie kluczowych rozważań można potraktować także rozdział XV dotyczący statystyki wiążących informacji, czy ich elektronizacji. Oba te rozdziały są zakończone podsumowaniami, co pozwala na uchwycenie przez Autorkę najistotniejszych poruszanych kwestii, jak choćby niską zaskarżalność w badanym okresie, tj. 3,7 % na ponad 25 tys rozstrzygnięć w sprawach WIS, w odróżnieniu od WIA, gdzie zaskarżalność wynosi 5,9% na wydanych 2217 rozstrzygnięć (s. 277).



Bardzo dobrym rozwiązaniem stało się umieszczenie w rozdziale XVII rozważań dotyczących kierunków zmian w badanym obszarze. W pełni podzielam stanowisko Habilitantki co do rozszerzenia badanej instytucji o możliwość dokonania klasyfikacji dla celów innych podatków niż podatek akcyzowy i podatek VAT oraz innych opłat, dalsze działania dla ujednolicenia przepisów dotyczących wiążących informacji o charakterze systemowym, czy też wyznaczanie normatywnych granic pomiędzy wiążącymi informacjami podatkowymi a innymi instytucjami, jak choćby interpretacji ogólnych, czy objaśnień podatkowych (s. 303). Zagadnienia te Autorka wskazała także w podsumowaniu całości monografii.

Na podstawie powyższego stwierdzam, że przedstawiona do oceny monografia dr Beaty Rogowskiej-Rajdy zatytułowana „Wiążące informacje podatkowe. Przedmiot, podmiot, procedura wydawania, zaskarżalność”, Wolters Kluwer w 2024r., stanowi wypełnienie wymogu wynikającego z art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

### III

**Ocena spełnienia wymogu wykazywania się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.**

Zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej. Tak określona przesłanka odnosi się zatem do wykazania aktywności naukowej albo artystycznej kwalifikowanej jako istotna realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji

kultury. Oznacza to więc konieczność oceny tej aktywności z punktu widzenia jej istotności, a zatem pewnego wymiaru szczególnego, wyróżniającego się.

Uwzględniając powyższe należy zauważyć, że dr Beata Rogowska-Rajda wskazała, że jej aktywność naukowa jest ściśle związana z zatrudnieniem realizowanym w różnych jednostkach naukowych, tj. Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach i Uniwersytecie Warszawskim. Ponadto, niektóre opracowania przygotowała we współpracy z innymi naukowcami i jednostkami naukowymi (przykładowo Uniwersytet w Białymstoku czy Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu).

Obszar badawczy realizowany po obronie pracy doktorskiej dotyczy czterech grup tematycznych, tj. zasad ogólnych prawa Unii Europejskiej z punktu widzenia podatku od wartości dodanej, urzędowych instrumentów wsparcia podatników, badanych z perspektywy podatku od towarów i usług, unijnej wykładni przepisów w zakresie podatku od wartości dodanej w kontekście podatku od towarów i usług, a także opracowania interdyscyplinarne w zakresie podatku od towarów i usług, gdzie Habilitantka uwzględnia nie tylko badania prawne, ale również ekonomiczny aspekt tego podatku. Godzi się zatem nadmienić, że wskazane grupy tematyczne stanowią stosunkowo szeroki obszar badawczy, gdzie Opiniowana uwzględnia nie tylko zasady ogólne prawa Unii Europejskiej, ale także urzędowe instrumenty wsparcia podatników, czy unijnej wykładni przepisów w zakresie podatku od wartości dodanej w kontekście podatku od towarów i usług. Podkreślenia wymaga także uwzględnienie opracowań o charakterze interdyscyplinarnym.

W pierwszej kolejności trzeba więc wskazać na te opracowania, które dotyczą zasad ogólnych prawa Unii Europejskiej z punktu widzenia podatku od wartości dodanej. Jest to najnowszy nurt badawczy realizowany w ostatnich kilku latach. Bezpośrednio w ten nurt wpisuje się rozdział B. Rogowska-Rajda *Zasada pewności prawa w podatku od towarów i usług*, w monografii *Zasada pewności prawa w prawie podatkowym* (red. A. Kazimierczyk, A. Franczak (2018, Warszawa, s. 227-239). Należy zgodzić się ze stanowiskiem Autorki, że

urzędowy system interpretacji przepisów prawa podatkowego należy ocenić jako wpisujący się w realizację zasady pewności prawa w zakresie podatku od towarów i usług (s. 237). W tym zakresie tematycznym wypada także przywołać opracowanie: *Zastosowanie Zasady Uzasadnionych Oczekiwań w Podatku od Towarów I Usług: Studium Przypadku*, Ruch Prawniczy, Ekonomiczny I Socjologiczny Rok LXXXV – zeszyt 4 – 2023 (s. 101-117). W opracowaniu tym Opiniowana poddała analizie zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań wskazując na różny zakres ochrony, co jest konsekwencją jej zastosowania do prawa podatkowego zharmonizowanego, bądź też tego, które pozostaje w gestii państw członkowskich (s. 115). Godzi się także wskazać na opracowania przygotowane także we współautorstwie, w których podjęto analizę zasady neutralności, jak choćby B. Rogowska-Rajda T. Tratkiewicz, *Prawo do odliczenia w VAT – przypadek fałszywych dostawców*, Przegląd Podatkowy 2/2023, gdzie Autorzy wskazali m.in. sposób rozumienia zasady neutralności, gdzie dla „przypadku fałszywego dostawcy organ podatkowy powinien przede wszystkim zbadać, czy nabywca wiedział lub mógł wiedzieć, że bierze udział w oszustwie”- -s. 26.

Ten zakres tematyczny ma istotne znaczenie z punktu widzenia podejścia systemowego do analizowanych zagadnień w obszarze prawa podatkowego.

Istotny dla oceny przedmiotowego osiągnięcia staje się szczególnie drugi z wymienionych zakresów, a zatem dotyczący urzędowych instrumentów wsparcia podatników, w szczególności indywidualnych interpretacji przepisów prawa podatkowego oraz wiążących informacji rozpatrywanych z punktu widzenia podatku od towarów i usług. Podkreślić należy, że z tymi instrumentami prawnymi Habilitantka była również związana zawodowo, tworząc ich ramy organizacyjne i merytoryczne, co stanowi bardzo dobre połączenie aspektów teoretycznych z konstrukcyjnymi i praktyki tworzenia prawa podatkowego. W tym zakresie tematycznym godzi się wskazać opracowanie z Romanem Kucharczykiem – *Important of the National Tax*

*Information for the System of Interpreting and Applying Tax Law in Poland*, w monografii *Problems of Application of Tax law in Central and Eastern European Countries* (w:) *Problems of Application of Tax Law in Central And Eastern European Countries*, Omsk 2013 r.(s. 387-397).

Opiniowana badała także system interpretacji indywidualnych w ramach projektu badawczego finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki (N N113 0041140), w którym była członkiem zespołu. Wynikiem tego projektu była wydana monografia *Oddziaływanie instytucji interpretacji podatkowych na finanse przedsiębiorstw*, red. T. Famulska, Warszawa 2013 r., gdzie była m.in. współautorem rozdziału *Propozycje modelowych zmian w zakresie systemu interpretacji podatkowych*, T. Famulska, B. Rogowska-Rajda, R. Kucharczyk, J. Pachecka, (s. 313-329). W tym obszarze badawczym plasuje się również monografia oceniana w punkcie II recenzji. Podkreślić należy, że na dzień składania autoreferatu Habilitantka wykazała kilka opracowań w toku publikacyjnym, w tym. m.in. „Państwo i Prawo”, *Konsolidacja interpretacji samorządowych – naruszenie władztwa daninowego gmin czy wzmocnienie zasady pewności prawa obywateli? Państwo a prawo*.

Najobszerniejszą część w dorobku naukowym Opiniowanej stanowią badania i prace dotyczące unijnej wykładni przepisów w zakresie podatku od wartości dodanej w kontekście podatku od towarów i usług. Także w tym obszarze dr Beata Rogowska-Rajda w bardzo dobrym stopniu łączy wątki teoretyczne z praktyką nie tylko stosowania, ale także uczestnictwa w tworzeniu prawa, a zatem uczestnicząc w implementacji przepisów unijnych dotyczących tego podatku, a także jako pełnomocnik organów podatkowych w zakresie tego podatku przed TSUE. Z licznych opracowań w tym względzie należy podkreślić publikacje przygotowywane również we współautorstwie, które ukazały się w *Europejskim Przeglądzie Sądowym*”, „*Przeglądzie Podatkowym*”, „*Finansach komunalnych*” oraz „*Samorządzie Terytorialnym*”.

Zwieńczeniem prowadzonych badań w ramach realizacji prawa do odliczenia podatku VAT jest monografia B. Rogowska-Rajda, T. Tratkiewicz,

*Prawo do odliczenia podatku VAT w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej*, Warszawa 2018. Opracowanie ma charakter kompleksowy w zakresie analizy prawa do odliczenia w kontekście dotychczasowych orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości, prezentując w poszczególnych rozdziałach: „powstanie prawa do odliczenia podatku naliczonego”, „realizację prawa do dokonania odliczenia podatku naliczonego”, „wyłączenia i ograniczenia w odliczaniu podatku naliczonego”, a także „korektę ‚wstępnego’ odliczenia podatku naliczonego”.

Na podkreślenie zasługuje także opracowanie dotyczące ważkiej instytucji nadużycia prawa, B. Rogowska-Rajda, T. Tratkiewicz, Stosowanie klauzuli nadużycia prawa w VAT, *Przegląd Podatkowy* 1/2018, s. 8-18, gdzie Autorzy podkreślili kluczowe znaczenie zidentyfikowania korzyści podatkowej, a następnie „wyspecyfikowania odpowiednich przepisów dyrektywy 2006/112 i implementujących je przepisów krajowych, z celami których przyznanie tej korzyści pozostaje w sprzeczności” (s. 18).

W ostatnim zakresie tematycznym Habilitantka umieściła opracowania dotyczące podatku od wartości dodanej (podatku od towarów i usług) o charakterze interdyscyplinarnym, gdzie oprócz analiz prawnych dodała także aspekt ekonomiczny. Stanowi to bardzo dobre uzupełnienie bogatego dorobku naukowego. Jedynie tytułem przykładu przywołać należy opracowanie rozdziału w monografii: *Opodatkowanie VAT podmiotów utworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej*, (w:) *Przesłanki i zakres obciążeń fiskalnych w teorii i praktyce*, red. nauk. J. Szołno-Koguc, Lublin 2019.

Uwzględniając powyższe stwierdzam, że dr Beata Rogowska-Rajda spełnia kryterium określone w art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Jej osiągnięcia należy zatem zakwalifikować jako stanowiące istotną aktywność naukową w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki prawne.

#### IV

#### **Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne, a także w ramach popularyzacji nauki lub sztuki.**

Habilitantka wykazuje się także istotnymi osiągnięciami dydaktycznymi. Od 2017 r. realizuje dydaktykę na uczelniach wyższych (Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach, Uniwersytecie Warszawskim, SGH i UMCS – na Wydziale Prawa i Administracji), prowadząc zajęcia zarówno na studiach dziennych jak i zaocznych oraz na studiach podyplomowych. Jej przeważającą domeną dydaktyczną jest podatek VAT (*Instrumenty opodatkowania pośredniego ludności i podmiotów gospodarczych, Seletywne opodatkowanie obrotu towarami i usługami, Podatek od towarów i usług, Podatek VAT – analiza komparatystyczna Wiążące informacje stawkowe – nowa instytucja w podatku VAT*). Prowadzi także zajęcia z obszaru podatków lokalnych i sektorowych (*Podatki lokalne i sektorowe*), jak i urzędowych instrumentów wsparcia podatników (*Urzędowe interpretacje przepisów prawa podatkowego*). Realizuje także wykłady dotyczące systemowego ujęcia prawa podatkowego (Prawo podatkowe).

Potwierdzeniem osiągnięć są przyznane nagrody Rektora Uniwersytetu Warszawskiego:

- 1) Nagroda Rektora Uniwersytetu Warszawskiego – w dniu 25 listopada 2022r.
- 2) Nagroda indywidualna Rektora Uniwersytetu Warszawskiego – w dniu 20 listopada 2023 r.

Doktor Beata Rogowska-Rajda legitymuje się także licznymi osiągnięciami organizacyjnymi, gdzie należy wskazać: uzyskanie akredytacji ACCA w odniesieniu do prowadzonego przez Opiniowaną konserwatorium – *Podatek VAT (ACCA)* na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego, uruchomienie Warszawskiego Ośrodka Badań Finansów. Publicznych (Warsaw Center for Public Finance Research), którego była inicjatorką.

W tym względzie Rektor Uniwersytetu Warszawskiego przyznał Opiniowanej nagrodę indywidualną III Stopnia Rektora Uniwersytetu Warszawskiego za osiągnięcia organizacyjne w dniu 23 października 2023 r.

Habilitantka wykazuje się także istotnymi osiągnięciami w ramach popularyzacji nauki, czego potwierdzeniem jest nie tylko łączenie w wysokim stopniu nauki z praktyką zawodową, ale także zajęcia prowadzone na SGH lub prowadzone na studiach podyplomowych na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach, SGH czy UMCS. W tym obszarze godzi się także umieścić udział w licznych konferencjach zarówno naukowych, jak i takich, które nie mają charakteru typowo naukowego, jak choćby udział w konferencjach organizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego dla jednostek samorządu terytorialnego (w dniach 7-8 listopada 2022 r., 23-24 maja 2023 r.) czy konferencji organizowanej przez Ministerstwo Finansów (w dniu 11 października 2022 r.).

Potwierdzeniem tych osiągnięć są również spotkania ze studentami w ramach kół naukowych (przykładowo w ramach Koła Naukowego Prawa Podatkowego działającego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach), a także Centrum Badań nad VAT-em działającym przy Zakładzie Prawa Finansowego i Podatkowego na Akademii Leona Koźmińskiego).

**V****Konkluzja**

Uwzględniając powyższe, na podstawie art. 221 ust. 8 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stwierdzam, że monografia B. Rogowskiej-Rajdy pt. „Wiążące informacje podatkowe. Przedmiot, podmiot, procedura wydawania, zaskarżalność”, Wolters Kluwer w 2024r. ss. 328 spełnia wymóg określony w art. 219 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. Ponadto, Wnioskodawczyni wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury.

**Stwierdzam zatem, że dr Beata Rogowska-Rajda spełnia wymogi do nadania jej stopnia doktora habilitowanego.**

Prof. dr hab. Paweł Borszowski

Wrocław, 4 maja 2025 r.